

Forbønnens store potentiale

"Det virker bedre, når den, der beder for en anden, selv lever, som Gud ønsker" (Jak 5,16b, Bibelen 2020).

Hovedtanke

Når vi lægger vores anliggender frem for Gud i bøn, åbner vi for en kraftfuld og tillidsværdig kilde, der ikke er tilgængelig for almen tænkning.

Introduktion

Uden tvivl kan og bør kristne bede, selvom der findes mange åbne spørgsmål vedrørende bøn: Hvorfor skal vi fortælle en altidende Gud, hvad vi har brug for? Hvorfor skulle Gud først hjælpe et menneske, når andre beder for det? Er det ikke uretfærdigt over for dem, som ingen beder for? Hvad vil det sige at bede oprigtigt, og hvem er det, der lever, som Gud ønsker? Hvad er at leve efter Guds ønske? Hvorfor dør troende, selvom der bliver bedt oprigtigt om, at de må blive raske? Bør man også bede om banaliteter, og hvilke anliggender er (ikke) bønneemner?

Uagtet hvor mange spørgsmål, der måtte dukke op om bøn, bør vi alligevel bede, fordi det er vores chance til få forbindelse med en kilde, der ligger uden for vores daglige erfaringsområde.

Bibelen opfordrer os til det ved hjælp af mange eksempler, hvor mennesker med stor frimodighed og tillid har bragt deres anliggender frem for Gud. De bad på deres folks vegne ligesom Samuel. De bad i livstruende situationer, eller når de ikke længere forstod verden ligesom Daniel.

Jesus hørte også til blandt dem, der bad indtrængende. Han spurgte sin fader om den rette vej, kæmpede med sig selv om at tage vise beslutninger og lagde et godt ord ind for ven og fjende.

På samme måde havde Paulus også omsorg for menighederne ved gentagne gange at lægge de troende i Guds hænder og takke for dem. Han levede i overbevisningen om, at menigheden er afhængig af Guds virke og ikke af dens egne evner som forkynder og organisator.

"Så fryd jer da!"

Åb 12,7-13

Hvilke informationer får vi i denne vision om begivenhederne bag kulisserne?

Hvad kan de, der bor i himlen, slutte heraf?

Baggrund

Dette syn giver indblik i en dramatisk konflikt i himlen. Som modparter nævnes *Mikael* og *dragen*, der kæmper mod hinanden med hjælp af deres engle (tilhængere). Opgøret ender med dragens bragende nederlag. Han må rømme sin plads i himlen, hvor han fra nu af ikke længere har adgang.

Dragen identificeres som *den gamle slange*, som *djævelen* og *Satan* – Guds modstander. Som taber styrtes han sammen med sine engle til jorden. Der prøver han at berøve menneskene den frelse, som blev givet dem ved Kristus. Derfor rejser han sig mod Jesu tilhængere. Derved gør han brug af alle til rådighed stående midler – bespottelser, bagtalelser, vildledning og vold.

Allerede i Paradis optrådte han som forfører (1 Mos 3,1) og senere som fristeren i ørkenen (Matt 4,1-11). Paulus kalder ham og hans engle "herskerne over denne verdens mørke" (Ef 6,12 *Bibelen 2020*). Overfor den besejrede modstander står den sejrende Kristus. Han har skaffet menneskene frelse og er fast besluttet på – på trods af forfølgelse, lidelse og død – at føre dem ind i sit rige som de sejrende.

Til fordybelse

Kristi sejr, som den er beskrevet i Johannes' Åbenbaring, danner udgangspunktet for emnet om bøn og forbøn. På den baggrund kan vi i tillid til Gud fremføre alle anliggender og overlade alt det til ham, hvad der unddrager sig vores egne handlemuligheder.

Den bedende Jesus

Luk 3,21-22; 5,16;
9,18; 22,39-46

I hvilke situationer beder Jesus?

Baggrund

Lukas beskriver forskellige situationer, hvor Jesus beder: i offentligheden ved sin dåb eller helt alene for sig selv og så igen i fællesskabet med sine disciple. Således sætter Jesus sit liv og virke i uophørlig forbindelse med sin fader og sikrer sig, at han lever og virker i samklang med sin faders vilje.

Helligånden kommer ved Jesu dåb til syne på en usædvanlig måde og bekræfter Jesu guddommelige kaldelse. At stole på egne kræfter og ikke holde forbindelsen til Gud ved lige er vedvarende anfægtelser, som det dog lykkes ham at modstå. Det kommer tydeligt frem i bønnen i Getsemane have før hans korsfæstelse.

Til fordybelse

Jesus er åbenbart fuldt ud bevidst om den situation, der skildres i Johannes' Åbenbaring. Han ved, at også hans liv er under indflydelse af et væsen, der kæmper med overjordiske våben. Som Messias er netop han det vigtigste mål for Satans angreb. Desuden kender han anklagerne mod de troende, der har forbindelse til ham, og de spidsfindige forsøg på at fravriste ham dem.

Alle mennesker – også Jesus – er med deres begrænsede jordiske muligheder djævelens angreb underlegen. Derfor vedligeholder Jesus en tæt og vedvarende relation til sin fader og lægger også disciplene det på sinde. Det drejer sig om det centrale spørgsmål: Hvem hører jeg til?

Til eftertanke

Paulus formaner de troende i Thessalonika til at bede *uophørligt* (1 Thess 5,17). Mange synes nok, at det forekommer umuligt med et kontinuerligt bønneliv i hverdagen. Men hvad ville det betyde, hvis vi sammenlignede det at bede med det at trække vejret?

Jesus i forbøn

Luk 22,31-32
Hebr 7,25

Hvilke anliggender bringer Jesus frem i sin forbøn?

Baggrund

Jesus henfører Peters fornægtelse til Satans virke. Derfor går han i forbøn hos sin fader, for at Peter må få en stærk tro, og at han vender tilbage (Bibelen 2020: *er vendt tilbage*). Som konsekvens heraf giver Gud mulighed for vennens omvendelse. Peter griber denne chance, angrer sin fejl (v. 61-62) og bliver senere et afgørende vidne om Jesus. Han bliver derefter ovenikøbet apostlenes talsmand og leder af den unge menighed.

Jesu tjeneste med forbøn kulminerer efter himmelfarten i sin funktion som *sand ypperstepræst* ved Guds trone. Mens de jordiske ypperstepræster gik ind i det Allerhelligste med offerlammets blod, træder Jesus bedende frem for sin fader med sit eget blod og giver således menneskene adgang til frelsen. Dermed tager han vinden ud af *anklagerens* sejl, der gang på gang henviser til de troendes uværdighed og utilstrækkelighed.

Til fordybelse

I forbønnen overgiver Jesus kampen mod djævelens fristelser til sin himmelske fader. For fra faderen kommer ikke blot tilsagnet om frelsen. Han beskytter også mod fristelserne under de ulige forudsætninger.

Jesu bøn for andre viser ydermere også hans relation til menneskene, for forbønnen skaber forbindelse med den, man beder for. Regelmæssig forbøn er på den måde også et middel mod egoistisk selvcentrering.

Til anvendelse

At Jesus beder for sine disciple og nu går i forbøn for os hos faderen, betyder, at vi også har en fast plads i hans forbøn. Jesus kender alle ved navn, fordi alle ligger ham på sinde. Det er godt at vide!

Jesu eksempel viser, hvor betydningsfuld forbøn er. Gennem vores bønner vokser vores medfølelse med dem, vi bevidst sætter under Guds indflydelse.

(For)bønnens apostel

Ef 1,15-21
Fil 1,3-11

Hvilke anliggender udtrykker apostlen i bønnen for menigheden?

Baggrund

Paulus beder ikke alene intenst for menighederne, men fortæller også om det i sine breve til dem. I dem får vi at vide, at han takker efeserne for deres tro og kærlighed. Filipperne takkes for deres fællesskab, som især blev vigtigt for ham under sit fangenskab.

Takken følges op af konkrete bønner. På den måde får de troende i Efesos at vide, at Paulus går i forbøn for dem: "Og jeg beder om, at ... Gud ... vil give jer åndelig visdom og åbenbaring, så I fuldt ud kan forstå alt, hvad I har fået adgang til gennem Kristus" (*Bibelen på hverdagsdansk*). Det bliver tydeligt i det følgende, at dette ikke er nogen religiøs floskel.

På lignende måde fortæller han også menigheden i Filippi, at han beder for dem med ønsket om, at de måtte komme til erkendelse af Messias, som er af eksistentiel betydning for deres frelse.

I begge tilfælde handler det for Paulus ikke om en mangel på rationel-intellektuel gudserkendelse, men om den bevidste orientering mod en virkelighed, som langt overstiger vores begrænsede menneskelige erkendelse og erfaring. For ham drejer det sig om hjerternes tillid, som modstanderen er ude på at ødelægge for at fremmedgøre mennesker for Guds frelse.

Til fordybelse

Paulus er bevidst om, at han forkynnder evangeliet med guddommelig myndighed, men at det hverken ligger i hans magt eller hans evner, hvad det bevirker i menneskenes hjerter. Det skyldes ikke menneskelige anstrengelser at blive eller at være et Guds barn, men guddommelig indvirkning, som er grunden til, at mennesker tager imod Guds kærlighedstilbud. Derfor er det også netop dette, at fristeren retter sine skyts imod.

Til eftertanke

På hvilken måde kan forbøn være mere virksom end en prædiken?

Gudfrygtige mænds bøn

1 Sam 12,23
Dan 2,17-18;
6,11-12; 9,3-19

Hvad berettes om Samuels og Daniels liv i bøn?

Baggrund

Samuel var Israels sidste leder, før folket besluttede sig for en konge, som de omkringliggende folkeslag havde. Allerede fra barnsben var han kaldet af Gud til at opretholde forbindelsen mellem Gud og folket. Det havde han gjort sig umage med hele livet, men nu var han blevet sat ud i kulden. Folket bliver dog hurtigt klar over, hvor betydningsfuld denne gudfrygtige mand er, som går i forbøn for dem. Det varer ikke længe, før de trygler Samuel om forbøn. Og han viser sit storsind. På trods af tilbagevisningen giver han sit tilsagn til fortsat at bede for dem.

Daniel og hans venner befinder sig i en livsfarlig situation. Chefen for kongens livvagt, der er nævnt i kapitel 2,14, var nok mere chef for henrettelseskommandoen. Derfor beder Daniel og hans venner til Gud. Overraskende er derfor deres lovprisning af Gud, der kan åbenbare hemmeligheder, så mennesker derved bliver opmærksom på ham. Daniel beder ikke kun af nød, men fordi det er en vane for ham at tage livet fra Guds hånd (kap. 3).

Daniels bodsbøn i kapitel 9 er iøjnefaldende. Anledningen er de uafklarede begivenheder og tidsforløb, der vækker bekymringer om folkets ve og vel hos ham. Han overtager derfor rollen, som den, der går i forbøn for folket og påberåber sig Guds løfter om barmhjertighed og vilje til at tilgive. Det er bemærkelsesværdigt, hvordan han inkluderer sig selv i syndsbekendelsen.

Til anvendelse

Mange troende er meget bekymret over, at deres familiemedlemmer eller venner ikke tror. Forbøn er den bedste mulighed til trygt at overlade denne bekymring til Gud.

Den lyttende og bøn hørende Gud

1 Joh 5,14-16

Hvad satte Johannes sin lid til?

Baggrund

Johannes opfordrer i sit brevs resume til at bede om bøn hørelse med frimodighed og tillid. Nøglen dertil ligger i, at Gud hører bønner, der er efter hans vilje. Uden tvivl hører menneskenes frelse til denne. Gud vil altså gøre alt, for at et menneske kan finde og tage imod frelsen, selvom vi ikke kan forstå hans måde at gøre det på.

Til fordybelse

Selvom Guds bøn hørelse ofte ikke svarer til vores forestillinger, ønsker og forståelse, kan vi tillidsfuldt gå ud fra, at han altid vil os det bedste. Paulus er overbevist om, at alt virker til gode for de mennesker, som Gud elsker (Rom 8,28).

"Det er en del af Guds plan som svar på troens bøn at give os det, han ikke havde givet os, hvis vi ikke havde bedt om det i tro" (Ellen White, *Mod en Bedre Fremtid*, s. 424). Vi kan gå ud fra, at Gud lytter til vores bønner og bøn hører os, selvom vores forstand ikke kan gribe det.

Til eftertanke

Hvilke tanker og spørgsmål bestemmer, hvad jeg beder om og ikke beder om? Hvor meget fylder konkret forbøn hos mig for mennesker, der står mig nær?

Resumé

Bøn og forbøn er en ufravigelig del af den kristnes trosliv – dengang som nu. Den bevirker ting, som ellers ikke ville ske.

Spørgsmål til drøftelse

- Udgangspunkt
1. **Hvor har I oplevet, at nogen lagde et godt ord ind for jer?
Hvad betød det for jer?**
- Åb 12,7-9
2. **På hvilken måde har I bevidst oplevet denne sejrs kraft og betydning?**
- Luk 22,31-32
3. **Hvordan oplever I det, at Jesus taler så åbent om Peters svaghed, som han lægger et godt ord ind for?**
- Ef 1,15-21
4. **Hvad mener I om Paulus' bønneanliggende for de troende menighedsmedlemmer?**
- Kan eller bør vi også bede sådan i dag?**
- 1 Sam 12,23
5. **Hvilken betydning har forbøn af menighedens ledere og for menighedens ledere?**
- 1 Joh 5, 14-16
6. **Hvordan har I det med visheden om bønnehørelse?**
- Afslutning
7. **Hvordan kan vi i menigheden give mere plads til forbøn?
Hvad vil det kræve?**